

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΣΕΡΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΣΕΡΡΕΣ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	1
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
2. ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΙΩΚΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	3
3. ΑΝΑΘΕΣΗ - ΕΠΙΒΛΕΨΗ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	
3.1. Προϋποθέσεις ανάληψης - διάρκεια ανάθεσης	5
3.2. Αριθμός σπουδαστών ανά πτυχιακή εργασία	6
3.3. Ο ρόλος του υπεύθυνου των πτυχιακών εργασιών	7
3.4. Ανακοίνωση θεμάτων πτυχιακών εργασιών	8
3.5. Επίβλεψη - Ανάθεση της πτυχιακής εργασίας	9
3.6. Αλλαγή θέματος ή επίβλεψης πτυχιακών εργασιών	10
3.7. Καθήκοντα του επιβλέποντα καθηγητή	10
4. ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	
4.1. Το ύφος στη συγγραφή της πτυχιακής εργασίας.	11
4.2. Τμήματα της πτυχιακής εργασίας.	12
4.3. Κατάθεση πτυχιακών	12
4.4. Πρόγραμμα παρουσίασης	13
4.5. Επιτροπή εξέτασης	14
4.6. Παρουσιάσεις	14
4.7. Βαθμολόγηση	15
4.8. Πνευματικά δικαιώματα	16
4.9. Ειδική Επιτροπή Πτυχιακών Εργασιών	17
5. ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	
5.1. Πρόσβαση στις πτυχιακές εργασίες	17
5.2. Διανομή του κανονισμού πτυχιακής εργασίας	18
5.3. Βελτιώσεις κανονισμού	18
5.4. Ισχύς του κανονισμού	18
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ (15)	20

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι σπουδαστές/στριες έχουν την δυνατότητα να εκπονήσουν πτυχιακή εργασία εφόσον έχουν συμπληρώσει επτά (7) εξάμηνα σπουδών και έχουν περάσει τα απαιτούμενα μαθήματα για την εκπόνηση της επιλεγόμενης πτυχιακής εργασίας, υπό την επίβλεψη ενός μέλους του εκπαιδευτικού προσωπικού του τμήματος. Τα θέματα των προτεινόμενων πτυχιακών αναρτώνται στο ιστότοπο του τμήματος. Οι σπουδαστές/στριες, μετά την επιλογή του θέματος και με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος πρέπει από κοινού να υποβάλλουν σχετική αίτηση ανάθεσης-ανάληψης στη Γραμματεία του Τμήματος.

Η διάρκεια εκπόνησης της εργασίας προβλέπεται μέσα σε ένα (1) ακαδημαϊκό εξάμηνο. Κοινό θέμα πτυχιακής εργασίας μπορεί να ανατεθεί και σε ομάδα μέχρι τριών (3) σπουδαστών/στριών με ταυτόχρονη κατανομή της εργασίας. Κάθε σπουδαστής/τρια δικαιούται να συναντιέται με τον επιβλέποντα καθηγητή μία (1) ώρα ανά 15-νήμερο, για το πρώτο εξάμηνο εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας.

Ο/η επιβλέπων/ουσα και οι σπουδαστές/στριες που εκπονούν πτυχιακή εργασία έχουν υποχρέωση να γνωρίζουν τον παρόντα κανονισμό με τα συνημμένα παραρτήματα, τον οποίο πρέπει να τηρούν. Με την ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας και τη σύμφωνη γνώμη του/της επιβλέποντα/ουσας πρέπει να παραδοθούν στη Γραμματεία του Τμήματος τρία (3) αντίγραφα σε έντυπη μορφή και πέντε (5) σε ηλεκτρονική και να παρουσιαστούν τα αποτελέσματα σε μια δημόσια παρουσίαση. Οι παρουσιάσεις των πτυχιακών εργασιών πραγματοποιούνται **δύο (2) φορές το χρόνο**. Η πτυχιακή εργασία βαθμολογείται από τριμελή επιτροπή διδασκόντων, στην οποία θα συμμετέχει υποχρεωτικά ο επιβλέπων. Στην πτυχιακή εργασία αντιστοιχούν είκοσι (20) διδακτικές μονάδες

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κανονισμού σπουδών Τ.Ε.Ι. Σερρών (Αρ. Ε5/929.1794.2050 – ΦΕΚ. 2285/31-12-1999, τ. Β') κάθε σπουδαστής/στρια είναι υποχρεωμένος/η να εκπονήσει μια πτυχιακή εργασία, με θέμα, που πρέπει να έχει σχέση, με τα πραγματικά προβλήματα της παραγωγής και των υπηρεσιών. Διεξάγεται με την επίβλεψη τακτικού ή έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού (Ε.Π.) Τα θέματα των πτυχιακών πρέπει να είναι σχετικά με τη κατεύθυνση του τμήματος.

Με το παρόν κείμενο επιδιώκεται να περιγραφούν οι προϋποθέσεις ανάληψης πτυχιακής εργασίας και οι διαδικασίες ανακοίνωσης θεμάτων, ανάθεσης, εκπόνησης, παράδοσης και παρουσίασης της πτυχιακής εργασίας των σπουδαστών του Τμήματος Γεωπληροφορικής & Τοπογραφίας του Τ.Ε.Ι. Σερρών.

2. ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΙΩΚΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι Πτυχιακές Εργασίες μπορούν να είναι πολλών «τύπων», όπως : «Ερευνητικές/Θεωρητικές», «Ερευνητικές/Αναπτυξιακές», «Εφαρμογής», «Μεικτές», «Εκτεταμένης Ανασκόπησης» και άλλες που μπορούν να ανακύψουν από τη διείσδυση της επιστήμης σε νέες περιοχές έρευνας και εφαρμογής.

Οι **Ερευνητικές/Θεωρητικές** αφορούν στην ανάπτυξη ενός νέου θεωρητικού μοντέλου ή επέκταση κάποιου υπάρχοντος και εφαρμογή του σε επίλυση προβλημάτων. Οι **Ερευνητικές/Αναπτυξιακές** αφορούν στην ανάπτυξη ενός νέου συστήματος, που βασίζεται σε υπάρχουσα θεωρία. Αποτελεί συνήθως το κυρίαρχο μέρος της εργασίας, έτσι ώστε να επιδεικνύεται η εφαρμογή του. Οι Πτυχιακές Εργασίες **Εφαρμογής** αφορούν στην ανάπτυξη εφαρμογής χρήσιμη σε κάποια περιοχή ενδιαφέροντος με χρήση ενός ή περισσότερων πακέτων λογισμικού ή στην επίλυση πραγματικών προβλημάτων της παραγωγής και των υπηρεσιών με δημιουργία των κατάλληλων υποδομών και στοιχείων αυτοματοποίησης. Οι **Μεικτές** αφορούν τον κατάλληλο φορμαλισμό υπάρχουσας εφαρμογής, ώστε να προσαρμοστεί στο θεωρητικό μοντέλο με μια υπάρχουσα θεωρία. Οι **Εκτετατές Ανασκόπησης** καλύπτουν ένα μεγάλο αριθμό δημοσιεύσεων και προχωρούν σε βάθος στην ανάλυση-σύγκριση και μελέτη των επιμέρους συστημάτων, θεωριών, κ.λπ

Η εκπόνηση πτυχιακής εργασίας (ΠΕ), έχει σαν στόχο την αντιμετώπιση θεμάτων, ώστε να επιλύεται, σε θεωρητικό ή/και εφαρμοσμένο επίπεδο, ένα ή

περισσότερα προβλήματα που εντάσσονται στις επιστήμες και τεχνολογίες της Γεωπληροφορικής & Τοπογραφίας ή/και να υλοποιεί κάποια τεχνολογία ή ιδέα. Η πτυχιακή εργασία πρέπει να συνδέει τις θεωρητικές βάσεις, με επίκαιρες πληροφορίες και γνώσεις για την εξέλιξη της εφαρμοσμένης και ακαδημαϊκής έρευνας, τα νέα εργαλεία και τις καινούριες τεχνικές, καθώς και τις διαπιστωμένες τάσεις και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και τα πραγματικά θέματα παραγωγής και υπηρεσιών του επαγγέλματος του Μηχανικού Γεωπληροφορικής και Τοπογραφίας στην Ελλάδα. Η σπουδαιότητα της πτυχιακής εργασίας πρέπει να είναι σαφής και κατανοητή από τους/τις σπουδαστές/στρίες, τόσο σε σχέση με την απόκτηση και εξάσκηση γνώσεων στα πλαίσια συγκεκριμένης εκπαιδευτικής ενότητας, όσο και σε σχέση με την τυχόν συμβολή της, στην επιστημονική-τεχνική εξέλιξη. Σε γενικές γραμμές κάθε πτυχιακή εργασία πρέπει να ξεφεύγει από το καθαρά περιγραφικό επίπεδο και να περνά, στηριζόμενη σε τεκμηριωμένα ερευνητικά στοιχεία και αποδείξεις, σε επίπεδο ανάλυσης και διεξοδικής τεκμηρίωσης για τη διαμόρφωση εποικοδομητικής κριτικής προτάσεων.

Στα πλαίσια της πτυχιακής εργασίας, παρέχεται στον/ην σπουδαστή/στρία η ευκαιρία για σύνθεση και αξιοποίηση των γνώσεων και δεξιοτήτων, που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, επιπλέον δε ο/η συμμετέχων/ουσα, μαθαίνει να εργάζεται μεθοδικά, χρησιμοποιώντας συνδυαστική σκέψη. Σε περίπτωση ανάθεσης πτυχιακής εργασίας σε ομάδα σπουδαστών/στριων (μέχρι 3 άτομα) αναπτύσσεται πνεύμα συνεργασίας και άμιλλας, επιμερισμού και σύνθεσης τμημάτων της εργασίας, με στόχο την ανάπτυξη, υποστήριξη και ανάδειξη του ενιαίου θέματος.

Στόχος της πτυχιακής εργασίας είναι οι σπουδαστές/στρίες να σχεδιάζουν, προγραμματίζουν, ελέγχουν την εξέλιξη εργασιών, προκειμένου να υλοποιήσουν και να αυξήσουν τις δεξιότητες τους, ώστε να :

- αναλύσουν ένα σύνθετο πρόβλημα σε επί μέρους τμήματα και να εντοπίσουν τις βασικές γνώσεις και εργαλεία που απαιτεί η επίλυση του καθενός.
- αναζητήσουν σχετικά και αντίστοιχα βιβλιογραφικά θέματα, ώστε να γίνουν αποδέκτες διεθνών πρακτικών.
- εντοπίσουν και χρησιμοποιήσουν αποτελεσματικά τους πόρους δεδομένων.

- σχεδιάσουν, υιοθετήσουν και εφαρμόσουν μια δομημένη, αρθρωτή μεθοδολογία επίλυσης προβλημάτων, χρησιμοποιώντας συνδυαστικά τις γνώσεις, τα εργαλεία και τις τεχνικές που έχουν διδαχθεί.
- καταγράψουν τη διαδικασία ανάλυσης του προβλήματος, τη μεθοδολογία και το αποτέλεσμα της εργασίας τους, διατυπώνοντας τις απόψεις και ιδέες τους με περιεκτικό και κατανοητό τρόπο.
- παρουσιάσουν τεχνικά και αισθητικά την εργασία τους, τόσο γραπτά, όσο και προφορικά ενώπιον κοινού, απαντώντας σε όσες ερωτήσεις τεθούν σε σχέση με την εργασία τους.

Επομένως, η πτυχιακή εργασία είτε αποτελεί μία κριτική συζήτηση των απόψεων της βιβλιογραφίας, είτε μία εμπειρική διερεύνηση ενός θέματος, βοηθάει τους/τις σπουδαστές/τριες να μάθουν, πως να αναζητούν βιβλιογραφικές πηγές, να μελετούν με κριτικό τρόπο, να σχεδιάζουν, να εκπονούν και να συγγράφουν μία ερευνητική μελέτη. Η εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική για τη μελλοντική πορεία των σπουδαστών/στριών, επειδή προσφέρει πολύτιμα εφόδια για τη συνέχιση των σπουδών τους, καθώς και για την επαγγελματική τους εξέλιξη και την ικανότητά τους να ανταποκρίνονται στο ρόλο του εκπαιδευτικού.

3. ΑΝΑΘΕΣΗ - ΕΠΙΒΛΕΨΗ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

3.1. Προϋποθέσεις ανάληψης - διάρκεια ανάθεσης

Η εκπόνηση πτυχιακής εργασίας (ΠΕ) είναι υποχρεωτική για τους σπουδαστές/στριες του Τμήματος Γεωπληροφορικής & Τοπογραφίας.

Προϋπόθεση για ανάληψης εκπόνησης πτυχιακής εργασίας είναι ο/η σπουδαστής/στρια να έχει συμπληρώσει τουλάχιστον επτά (7) εξάμηνα σπουδών και να έχει περάσει τα απαιτούμενα μαθήματα για την εκπόνηση της επιλεγόμενης πτυχιακής εργασίας. Οι σπουδαστές/στριες δικαιούνται ΠΕ, ανεξάρτητα από τον αριθμό χρωστούμενων μαθημάτων. Η **διάρκεια εκπόνησης** της εργασίας προβλέπεται μέσα σε **ένα (1) ακαδημαϊκό εξάμηνο**. Η διάρκεια της πτυχιακής εργασίας μπορεί να παραταθεί το πολύ μέχρι 3 εξάμηνα, σε ειδικές περιπτώσεις και μετά από σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα καθηγητή. Μετά την παρέλευση

του χρόνου αυτού, ανατίθεται νέο θέμα πτυχιακής εργασίας. (§5, άρθρο 6, προαναφερόμενου Κανονισμού Σπουδών). Τα μέλη μιας ομάδας είναι εξίσου συνυπεύθυνα για την εκπόνηση και ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας. Σε περίπτωση που προκύψουν προβλημάτων συνεργασίας, τότε είναι ευθύνη του/της σπουδαστή/στριας να ζητήσει την διακοπή εκπόνησης της εργασίας και την επιλογή νέας πτυχιακής. Ο επιβλέπων εκπαιδευτικός θα ζητήσει, αιτιολογημένα, από το ΔΣ του τμήματος την συνέχεια της πτυχιακής ή την ανάθεση νέας πτυχιακής ή την συμπλήρωση ή την αντικατάσταση της ομάδας με νέο μέλος. Πτυχιακή η οποία είναι ανενεργή (δεν έχει γίνει οποιαδήποτε εργασία) για ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο, με αίτηση του επιβλέποντα καθηγητή και απόφαση του ΔΣ του τμήματος, ακυρώνεται και ειδοποιείται ο/η σπουδαστής/στρια να αναζητήσει άλλη πτυχιακή. Η πτυχιακή αυτή μπορεί να ανατεθεί σε άλλο σπουδαστή/στρια.

Πτυχιακή εργασία μπορεί να πραγματοποιηθεί επίσης εκτός του Τ.Ε.Ι. Σερρών, σε οργανισμούς, ιδρύματα, υπηρεσίες κλπ., ύστερα από απόφαση του Συμβουλίου του Τμήματος. Τις προϋποθέσεις ανάθεσης πτυχιακών εργασιών και κάθε σχετικό θέμα καθορίζει με απόφασή της η γενική συνέλευση του τμήματος.

Κατά τη διάρκεια εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας, μπορεί ταυτόχρονα να πραγματοποιείται και η καθοδηγούμενη και αξιολογούμενη άσκηση στο επάγγελμα (πρακτική άσκηση), εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις.

3.2. Αριθμός σπουδαστών ανά πτυχιακή εργασία

Κοινό θέμα πτυχιακής εργασίας μπορεί να ανατεθεί και σε ομάδα μέχρι τριών (3) σπουδαστών/στριών με ταυτόχρονη κατανομή της εργασίας (§2, άρθρο 6, προαναφερόμενου Κανονισμού Σπουδών). Με μια τέτοια επιλογή ομαδικής αντιμετώπισης ενός θέματος αναπτύσσεται πνεύμα συνεργασίας και άμιλλας, επιμερισμού και σύνθεσης εργασιών, με στόχο την ανάπτυξη, υποστήριξη και ανάδειξη του ενιαίου θέματος. Οι ομαδικές πτυχιακές εργασίες κρίνονται απαραίτητες, λόγω της φύσης της επιστήμης του μηχανικού Γεωπληροφορικής και Τοπογραφίας και είναι σκόπιμο να δίδεται ιδιαίτερη προσοχή, έτσι ώστε, κάθε σπουδαστής/στρια να παρακολουθεί το σύνολο της εξέλιξης της πτυχιακής εργασίας και να εργάζεται ισότιμα στην ομαδική εργασία. Σε περίπτωση ειδικών θεμάτων π.χ. με τοπογραφικές εργασίες πεδίου, μπορεί να ανατεθεί πτυχιακή

εργασία και σε πολυπληθέστερες ομάδες σπουδαστών/στριών (άνω των τριών ατόμων) έπειτα από την σύμφωνη γνώμη της γενικής συνέλευσης του τμήματος.

3.3. Ο ρόλος του υπεύθυνου των πτυχιακών εργασιών

Με απόφαση του Δ.Σ. του τμήματος ορίζεται τακτικό μέλος Ε.Π., ως υπεύθυνος πτυχιακών εργασιών. Η διάρκεια της θητείας του είναι διετής, χωρίς να υπάρχει όριο επανεκλογής του. Ο υπεύθυνος των πτυχιακών εργασιών :

- Μεριμνά για τη συλλογή και κατάρτιση σχετικού πίνακα θεμάτων πτυχιακών εργασιών, πριν κάθε εξεταστική περίοδο. Τα τακτικά και έκτακτα μέλη Ε.Π., στο πλαίσιο των μαθημάτων που διδάσκουν, προτείνουν θέματα εκπόνησης πτυχιακών εργασιών σε ηλεκτρονική μορφή, όπως φαίνεται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1**, τα οποία διαβιβάζουν με email στον υπεύθυνο των πτυχιακών εργασιών.
- Συνυπογράφει την αίτηση ανάληψης της κάθε πτυχιακής εργασίας **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2** και συντάσσει σχετικό πίνακα διαθέσιμων και ευρισκόμενων σε εξέλιξη πτυχιακών εργασιών **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3**.
- Συνυπογράφει την αίτηση παράδοσης-παρουσίασης της κάθε πτυχιακής εργασίας **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4**.
- Συντάσσει το πρόγραμμα παρουσιάσεων των πτυχιακών εργασιών **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5**. Το πρόγραμμα, στο οποίο θα φαίνεται ο τίτλος της πτυχιακής εργασίας, το όνομα ή τα ονόματα του/των σπουδαστή/στών, η ώρα και η αίθουσα της παρουσίασης πρέπει να ανακοινώνεται έτσι, ώστε να υπάρχει η μέγιστη δυνατή συμμετοχή σπουδαστών και καθηγητών κατά την παρουσίαση.
- Μεριμνά σε συνεργασία με το ΕΤΠ για την εγκατάσταση στο χώρο των παρουσιάσεων των κατάλληλων εποπτικών μέσων, που θα χρησιμοποιηθούν στην παρουσίαση, για την επάρκεια των έντυπων βαθμολόγησης **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6** και βεβαιώσεων παρουσίασης **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 13**.
- Συλλέγει τα έντυπα αξιολόγησης, από τους επιβλέποντες των πτυχιακών εργασιών, τα οποία και παραδίδει στην Γραμματεία του Τμήματος και φροντίζει σε συνεργασία με το ΕΤΠ για τη μεταφορά του εποπτικού εξοπλισμού στο χώρο φύλαξής του.
- Τηρεί και ενημερώνει τον πίνακα με όλες τις πτυχιακές εργασίες που

έχουν εξεταστεί και ολοκληρωθεί με επιτυχία **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7** και τον αναρτά στο Ιστότοπο του Τμήματος, σε συνεργασία και με ευθύνη του διαχειριστή του site του τμήματος.

- Τηρεί και ενημερώνει τον πίνακα με τις καλλίτερες εργασίες που αξιολογούνται από την Επιτροπή Πτυχιακών Εργασιών **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8** και τον αναρτά στο Ιστότοπο του Τμήματος σε συνεργασία και με ευθύνη του διαχειριστή του site του τμήματος.
- Τηρεί και αρχειοθετεί τα δύο (2) αντίτυπα της ηλεκτρονικής μορφής των πτυχιακών, τα οποία παραλαμβάνει με έγγραφο από τη Γραμματεία του τμήματος **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 15**.

3.4. Ανακοίνωση θεμάτων πτυχιακών εργασιών

Τα θέματα των πτυχιακών εργασιών πρέπει να είναι σχετικά με τη κατεύθυνση του τμήματος, με προτεραιότητα σε θέματα επίλυσης πραγματικών προβλημάτων της παραγωγής και των υπηρεσιών (§1, άρθρο 6, προαναφερόμενου Κανονισμού Σπουδών). Τα τακτικά και έκτακτα μέλη του Ε.Π. στο πλαίσιο των μαθημάτων που διδάσκουν, προτείνουν θέματα εκπόνησης πτυχιακών εργασιών (§1, άρθρο 6, προαναφερόμενου Κανονισμού Σπουδών), σύμφωνα με τον πίνακα του **παραρτήματος 1**. Ο αριθμός των πτυχιακών εργασιών σχετίζεται με τις ώρες ανάθεσης, όπως φαίνεται στον πίνακα.

Ωρες ανάθεσης ανά εβδομάδα			Αριθμός πτυχιακών εργασιών ανά ακαδημαϊκό έτος
Από		έως	
2	-	5	1 Π.Ε.
6	-	9	2 Π.Ε.
10	-	13	3 Π.Ε.
	>	14	4 Π.Ε.

Κάθε μέλος του Ε.Π. του Τμήματος αναλαμβάνει την **επίβλεψη** αριθμού πτυχιακών εργασιών που **δεν μπορεί να υπερβεί τις πέντε (5) ανά έτος**.

Θέματα πτυχιακών εργασιών, που έχουν σχέση με προβλήματα της παραγωγής και των υπηρεσιών και αφορούν φορείς ή υπηρεσίες του τόπου

μόνιμης διαμονής τους ή του τόπου, όπου έχουν αποφασίσει ότι θα ασκήσουν την επαγγελματική τους σταδιοδρομία, μπορούν να θέσουν και οι σπουδαστές/τριες, μετά από σχετική επικοινωνία με τα τακτικά ή/και έκτακτα μέλη του Ε.Π. Στην περίπτωση αυτή το τακτικό ή έκτακτο μέλος Ε.Π., πρέπει να σημειώνει το όνομα του σπουδαστή/στριας, που έχει προτείνει το θέμα, ώστε να υπάρχει και η σχετική δέσμευση εκπόνησης από τον/την προτεινόμενο/η. Τα θέματα συλλέγονται πριν κάθε εξεταστική περίοδο από τον υπεύθυνο πτυχιακών εργασιών. Προωθούνται προς έγκριση από της Γ.Σ. του τμήματος και ανακοινώνονται στους σπουδαστές/στρίες, το πρώτο δεκαήμερο, μετά την εξεταστική περίοδο (πίνακας **παραρτήματος 1**).

Εφόσον οι πτυχιακές εργασίες που προτείνονται από τους υπεύθυνους εκπαιδευτικούς δεν επαρκούν, σύμφωνα με τις αιτήσεις των σπουδαστών, που θέλουν και δικαιούνται να αναλάβουν πτυχιακή εργασία, τότε πτυχιακές θα αναλαμβάνουν (εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις), κατά προτεραιότητα, οι σπουδαστές, οι οποίοι έχουν παρακολουθήσει με επιτυχία τις περισσότερες ώρες των μαθημάτων.

3.5. Επίβλεψη - Ανάθεση της πτυχιακής εργασίας

Κάθε τακτικό ή έκτακτο μέλος του Ε.Π. του τμήματος, στα πλαίσια απασχόλησής τους αναλαμβάνει **υποχρεωτικά** και την επίβλεψη αριθμού πτυχιακών εργασιών, ανάλογα με τις ώρες διδακτικού έργου, που του έχει ανατεθεί (§3, άρθρο 6, προαναφερόμενου Κανονισμού Σπουδών), όπως φαίνεται στον προηγούμενο πίνακα.

Σε περίπτωση ανάθεσης κάποιου από τα προτεινόμενα θέματα σε συγκεκριμένο σπουδαστή, επιβλέπων καθηγητής θα είναι ο εκπαιδευτικός που πρότεινε το θέμα της πτυχιακής εργασίας. Κάθε σπουδαστής/στρια, είτε ως άτομο, είτε ως ομάδα (μέχρι 3 ατόμων) επιλέγει την πτυχιακή εργασία που τον/τους ενδιαφέρει/ρουν μεταξύ των θεμάτων που ανακοινώνονται. Ενημερώνεται από τον επιβλέποντα καθηγητή για τις λεπτομέρειες και τις προϋποθέσεις εκπόνησής της. Συμπληρώνεται **το έντυπο αίτησης-ανάληψης** πτυχιακής εργασίας (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2**), το οποίο υπογράφεται πρωτότυπα, από τον επιβλέποντα, ο οποίος προτείνει και δύο άλλα μέλη Ε.Π., τα οποία θα αποτελούν και την επιτροπή παρακολούθησης. Σε περίπτωση έλλειψης μελών του επιστημονικού προσωπικού συναφούς ειδικότητας στο ίδιο Τμήμα, η επιτροπή συμπληρώνεται από μέλη

άλλου Τμήματος ή Γενικού Τμήματος, που έχουν συνάφεια με το αντικείμενο.

Το έντυπο αίτησης-ανάληψης ΠΕ, συνοπογράφεται πρωτότυπα, από τον υπεύθυνο παρακολούθησης πτυχιακών εργασιών και από τους σπουδαστές και υποβάλλεται στη Γραμματεία του τμήματος. Η πτυχιακή εργασία ανατίθεται οριστικά στον/ην σπουδαστή/στρια μετά την αίτησή του στη Γραμματεία του τμήματος. Η Αίτηση-Δήλωση πτυχιακής εργασίας εκφράζει και την **αποδοχή** όλων των όρων εκπόνησης πτυχιακής εργασίας από τους/τις σπουδαστές/τριες, που προβλέπονται από τον κανονισμό.

Ο υπεύθυνος πτυχιακών εργασιών τηρεί αρχείο των πτυχιακών που βρίσκονται σε εξέλιξη, στο οποίο πρέπει να εμφανίζεται ο τίτλος, οι σπουδαστές με σχετικά στοιχεία επικοινωνίας, ο χρόνος ανάληψης, ο επιβλέπων και τα μέλη της επιτροπής παρακολούθησης (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9**). Ο πίνακας των πτυχιακών εργασιών ανανεώνεται κάθε εξεταστική περίοδο και ανακοινώνεται προς ενημέρωση των ενδιαφερομένων σπουδαστών.

3.6. Αλλαγή θέματος ή επίβλεψης πτυχιακών εργασιών

Αλλαγή θέματος πτυχιακής εργασίας ή/και επιβλέποντα καθηγητή είναι δυνατή μόνον μετά από κοινή αίτηση και σύμφωνη γνώμη του σπουδαστή και του επιβλέποντα καθηγητή και σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος. Πρέπει να ενημερώνεται ο υπεύθυνος πτυχιακών εργασιών, ώστε να διαφοροποιείται ο σχετικός πίνακας πτυχιακών εργασιών.

3.7. Καθήκοντα του επιβλέποντα καθηγητή :

Ο επιβλέπων καθηγητής

- παρακολουθεί την πρόοδο στην επεξεργασία του θέματος, πραγματοποιώντας συναντήσεις με τους/τις σπουδαστές/τριες.
- καθοδηγεί τους σπουδαστές στη επιλογή του υλικού που θα χρησιμοποιήσουν (όργανα, εργαλεία ανάπτυξης, πλατφόρμες κλπ) στη διερεύνηση λύσεων και αναζήτηση της καλλίτερης,
- φροντίζει για την παροχή των αναγκαίων διευκολύνσεων σε χώρους και σε εξοπλισμό,
- εισηγείται στον/στην προϊστάμενο/η του τμήματος τη διάθεση των απαραίτητων χρηματικών ποσών για αναλώσιμα υλικά κλπ (§4,

άρθρο 6, προαναφερόμενου Κανονισμού Σπουδών),

- εξασφαλίζει τη καλή συνεργασία με τον υπεύθυνο των Πτυχιακών Εργασιών, (ενημέρωση για προβλήματα συνεργασίας με τους σπουδαστές/στρίες, τυχόν καθυστερήσεις, ανάγκη παράτασης προθεσμίας κλπ).

Η επιστημονική ευθύνη εκπόνησης της ΠΕ ανήκει στον εκπαιδευτικό που έχει την ευθύνη της επίβλεψης και υποστήριξης του/ης σπουδαστή/τριας, σύμφωνα με την επικρατούσα δεοντολογία και πρακτική. Ο επιβλέπων καθηγητής έχει τη διακριτική ευχέρεια να ζητήσει από τον σπουδαστή την τήρηση ημερολογίου συναντήσεων για την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας ή ακόμα και την παράδοση συνοπτικών εκθέσεων προόδου των εργασιών σε συγκεκριμένες προθεσμίες, ώστε να γίνεται εύκολα εμφανής η πρόοδος της εργασίας. Κάθε σπουδαστής/τρια δικαιούται να συναντιέται με τον επιβλέποντα καθηγητή μία (1) ώρα ανά 15-νθήμερο, για το πρώτο εξάμηνο εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας. Κατά τη διάρκεια των αρχικών συναντήσεων καταρτίζεται ένα γενικό σχέδιο εξέλιξης της πτυχιακής εργασίας. Μετά την παρέλευση του ενός ακαδημαϊκού εξαμήνου και εφόσον δοθεί παράταση στον χρόνο εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας, ο επιβλέπων καθηγητής δεν υποχρεούται να βοηθά τον σπουδαστή.

Επίβλεψη πτυχιακής εργασίας μπορεί να ανατεθεί σε μέλη επιστημονικού προσωπικού ή επιστημονικούς συνεργάτες άλλου Τμήματος ή Γενικού Τμήματος, μετά από κοινή απόφαση των Συμβουλίων των δύο Τμημάτων.

4. ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

4.1. Το ύφος στη συγγραφή της πτυχιακής εργασίας.

Το κείμενο της πτυχιακής εργασίας πρέπει να παρουσιάζεται σε τέτοια μορφή, ώστε αφενός η πτυχιακή να είναι περιεκτική με τη κατάλληλη δομή και οργάνωση και αφετέρου να περιγράφει αναλυτικά το πρόβλημα και τη λύση του, με σαφήνεια και ακρίβεια, περιλαμβάνοντας εκτός του κειμένου, όλα εκείνα τα αναγκαία σχήματα, διαγράμματα, παραπομπές, βιβλιογραφία κ.λ.π. Οι σπουδαστές/στρίες πρέπει να διατυπώνουν τη σκέψη τους, με δομημένες και ορθά συνταγμένες προτάσεις. Η εξάσκηση στην επιστημονική σύνταξη και έκφραση, ως προς την άρτια χρήση της γλώσσας, το σωστό ύφος, η ακρίβεια, η εγκυρότητα των επιχειρημάτων και η περιεκτικότητα, ως προς την ουσία ανάπτυξης κάποιου

επιστημονικού ή τεχνικού θέματος, ακολουθώντας καθορισμένες ποιοτικές και ποσοτικές απαιτήσεις, μέσα σε συγκεκριμένα χρονικά όρια προσδιορίζουν το ύψος της πτυχιακής εργασίας.

4.2. Τμήματα της πτυχιακής εργασίας.

Η εκπόνηση της πτυχιακής διαιρείται σε τρία βασικά στάδια :

- Βιβλιογραφική αναζήτηση, προσδιορισμός και καθορισμός του προβλήματος και των περιεχομένων της πτυχιακής.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση της λύσης του προβλήματος.
- Αποτελέσματα

Οδηγίες για τη δομή συγγραφή και συνολική άρθρωση της πτυχιακής εργασίας περιλαμβάνεται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10**, του παρόντος κανονισμού, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του.

Όσον αφορά την προτεινόμενη μεθοδολογία μπορούν να υπάρχουν αιτιολογημένες διαφοροποιήσεις, γιατί δεν πρέπει τόσο οι σπουδαστές/στριες όσο και τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής να γίνονται «σκλάβοι» των μεθόδων που χρησιμοποιούνται, αλλά πρέπει οι μέθοδοι να βοηθούν, ώστε να διεκπεραιώνεται καλλίτερα η εργασία.

4.3. Κατάθεση πτυχιακών

Είκοσι (20) ημέρες πριν τη κατάθεση της πτυχιακής εργασίας για παρουσίαση πρέπει να κοινοποιείται σε **ηλεκτρονική μορφή** στον επιβλέποντα και στα δύο μέλη της επιτροπής επίβλεψης. Ο επιβλέπων και τα δύο (2) μέλη της επιτροπής επίβλεψης, εντός **δέκα** (10) ημερών, πρέπει να ενημερώσουν τον/την σπουδαστή/στρια για τις διορθώσεις που έχουν εντοπίσει. Ο/Η σπουδαστής/στρια υποχρεούται εντός **πέντε** (5) ημερών να προβεί στις αναγκαίες διορθώσεις ή να στηρίξει τις απόψεις του/της με αιτιολόγηση.

Με την ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας, ο επιβλέπων καθηγητής προτείνει την παρουσίασή της, με σχετική αίτηση (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4**) στη Γραμματεία του Τμήματος. Η αίτηση παρουσίασης της πτυχιακής εργασίας κατατίθεται πέντε (5) ημέρες τουλάχιστον πριν την παρουσίαση της, ώστε να υπάρχει ικανός χρόνος για τη διαμόρφωση του προγράμματος παρουσίασης. Η αίτηση συνυπογράφεται από τους/τις σπουδαστές/στριες και από τον υπεύθυνο των πτυχιακών εργασιών, ώστε άμεσα να ενημερώνεται και να ετοιμάζει το

πρόγραμμα παρουσιάσεων.

Με την αίτηση απαραίτητα κατατίθενται **τρία (3)** αντίγραφα σε **έντυπη** μορφή στη Γραμματεία του Τμήματος (ένα (1) για τον επιβλέποντα και δύο (2) για τη Γραμματεία) και **πέντε (5)** αντίγραφα σε **ηλεκτρονική μορφή** (CD ή DVD) (ένα (1) για τον επιβλέποντα, δύο (2) για τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής και τα άλλα δύο (2) για τη Γραμματεία). Αίτηση χωρίς τα συνημμένα αντίγραφα δεν θα πρωτοκολλείται, διότι δημιουργείται δυσλειτουργία στον ελεγκτικό μηχανισμό. Η διάθεση των τριών (3) αντιγράφων στον επιβλέποντα και τα δύο (2) μέλη της επιτροπής γίνεται με ευθύνη της Γραμματείας του Τμήματος.

Στο ηλεκτρονικό μέσο (CD ή DVD) πρέπει να περιέχεται η τελική μορφή του κειμένου της εργασίας, η πλήρης σειρά διαφανειών που θα χρησιμοποιηθούν κατά την παρουσίασή της, τα πρωτογενή στοιχεία χαρτογραφικού ή άλλου υποβάθρου (πίνακες, διαγράμματα, βάσεις δεδομένων κλπ), πρωτογενείς μετρήσεις, δεδομένα, πίνακες, χάρτες, αρχεία συστημάτων γεωγραφικών πληροφοριών, δορυφορικές εικόνες και χάρτες, αεροφωτογραφίες, δεδομένα που προέκυψαν με κάθε λογισμικό και σε όλα τα στάδια της εργασίας, ο κώδικας, που πιθανόν έχει παραχθεί για τους σκοπούς της εργασίας, τόσο σε μορφή κειμένου, όσο και με τη μορφή εκτελέσιμων αρχείων και τα τελικά διαγράμματα, πίνακες, ιστογράμματα και λοιπά στοιχεία που περιγράφονται στην εργασία και λοιπών αρχείων, που ολοκληρώνουν την παρουσίαση της πτυχιακής (φωτογραφίες, video, δορυφορικές εικόνες, κλπ). Στο ηλεκτρονικό μέσο (CD ή DVD) που θα παραδίδεται, πρέπει να αναγράφεται ο τίτλος της πτυχιακής, τα ονοματεπώνυμα των σπουδαστών, το όνομα του εισηγητή και η ημερομηνία παρουσίασης.

Επισημαίνεται ότι, η **κατάθεση των παραπάνω αντιτύπων και των προαναφερόμενων δεδομένων-αποτελεσμάτων αποτελεί προϋπόθεση για τη λήψη πτυχίου.**

4.4. Πρόγραμμα παρουσίασης

Στο πρόγραμμα παρουσίασης των πτυχιακών εργασιών αναφέρονται : η ημέρα, η ώρα και ο χώρος (αίθουσα) που θα πραγματοποιηθεί η παρουσίαση, τα ονόματα των σπουδαστών που θα παρουσιάσουν την πτυχιακή τους εργασία, οι τίτλοι των πτυχιακών εργασιών, ο/η επιβλέπων/ουσα και τα άλλα δύο μέλη της επιτροπής αξιολόγησης (σχετικά στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5**).

Το πρόγραμμα παρουσιάσεων αναρτάται τουλάχιστον δύο (2) ημέρες πριν την ημέρα παρουσίασης στον ιστότοπο του τμήματος, σε συνεργασία και με ευθύνη του διαχειριστή του site του τμήματος.

4.5. Επιτροπή εξέτασης

Η εξέταση περιλαμβάνει προφορική παρουσίαση της πτυχιακής εργασίας, η οποία πραγματοποιείται σε συγκεκριμένη ημερομηνία σύμφωνα με πρόγραμμα παρουσίασης πτυχιακών εργασιών, που καταρτίζεται από τον υπεύθυνο των πτυχιακών εργασιών.

Η επιτροπή επίβλεψης ασκεί και τα καθήκοντα της επιτροπής εξέτασης. Η υιοθέτηση αυτής της τακτικής κρίθηκε επιβεβλημένη, επειδή καθ όλη τη διάρκεια της εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας υπήρχε επαφή των σπουδαστών/στριών με τον επιβλέποντα και τα δύο μέλη της επιτροπής. Ήδη έχει διαμορφωθεί άποψη για την επιμέλεια, τη συνέπεια και την εργασία που έχει πραγματοποιηθεί, οπότε μπορούν να διατυπωθούν στοχευμένες ερωτήσεις, για την εξακρίβωση ή μη της δεξιότητας, την οποία έχουν αποκτήσει κατά την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας και για το βαθμό συμμετοχής καθενός από τους συμμετέχοντες στην επεξεργασία του θέματος.

Εάν κατά την περίοδο της εξέτασης απουσιάζει μέλος της εξεταστικής επιτροπής, ο προϊστάμενος του τμήματος μπορεί να αντικαταστήσει το μέλος αυτό με τακτικό ή έκτακτο μέλος Ε.Π. που έχει συνάφεια με το αντικείμενο.

4.6. Παρουσιάσεις

Ο σκοπός για τον οποίο γίνεται προφορική παρουσίαση μιας εργασίας είναι να γίνει :

- σαφές στο ακροατήριο το αντικείμενό της, αλλά και τα αποτελέσματα που προέκυψαν από αυτή
- έλεγχος και αξιολόγηση με τη βοήθεια ερωτήσεων των όσων παρουσιάζονται, της μεθοδολογίας που ακολουθήθηκε, αλλά και της βιβλιογραφίας που χρησιμοποιήθηκε.

Οι παρουσιάσεις των πτυχιακών εργασιών πραγματοποιούνται **δύο (2) φορές το χρόνο**. Η πρώτη πραγματοποιείται την 1^η εβδομάδα μετά την τελευταία εξεταστική περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου και η δεύτερη επίσης την 1^η εβδομάδα μετά την τελευταία εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου, δηλαδή στις

εβδομάδες κατά τις οποίες γίνονται εγγραφές των εργαστηρίων του εξαμήνου. Την προφορική παρουσίαση μπορούν να παρακολουθήσουν όλα τα μέλη του Ε.Π., οι σπουδαστές της σχολής (§6, άρθρο 6, προαναφερόμενου Κανονισμού Σπουδών) και κάθε ενδιαφερόμενος. Η διάρκεια της προφορικής παρουσίασης μιας εργασίας είναι 15-20 λεπτά, ανεξάρτητα από τον αριθμό των σπουδαστών/στριών. Ο χρόνος αυτός θα πρέπει να τηρείται, έτσι ώστε να μην κουράζεται το ακροατήριο. Το περιεχόμενο του υποστηρικτικού υλικού της παρουσίασης προδιαγράφεται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10** «Οδηγίες για τη δομή και συγγραφή της πτυχιακής εργασίας» του παρόντος κανονισμού

Δικαίωμα υποβολής ερωτήσεων, κατά την παρουσίαση, έχουν τα μέλη της τριμελούς επιτροπής και οποιοσδήποτε σπουδαστής/στρια ή μέλος Ε.Π. βρίσκεται στην αίθουσα. Οι ερωτήσεις μπορεί να είναι διευκρινιστικές ή/και εξεταστικές, ώστε η τριμελής επιτροπή να διαμορφώσει τελική άποψη για την ορθότητα, πληρότητα της λύσης και του αποτελέσματος που παρουσιάζεται και να αξιολογηθεί η δεξιότητα που αποκτήθηκε κατά την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας από τους/τις σπουδαστές/στρίες.

Τον συντονισμό, τη σειρά των ερωτήσεων και τη τήρηση του χρόνου παρουσίασης, διαχειρίζεται ο επιβλέπων καθηγητής της κάθε πτυχιακής, που παρουσιάζεται.

Αν ο σπουδαστής/στρια δεν παραστεί στη διαδικασία της παρουσίασης την προβλεπόμενη ημέρα και ώρα, για λόγους απόλυτα αιτιολογημένους (ασθένεια, ατύχημα, ειδική προσωπική υπόθεση), τότε θεμελιώνει το δικαίωμα δημόσιας παρουσίασης, μετά από σχετική αίτηση με τα απαραίτητα δικαιολογητικά που θα καταθέσει στη Γραμματεία του τμήματος. Για τέτοιες περιπτώσεις επιλαμβάνεται το Δ.Σ. του τμήματος και ορίζεται νέα ημερομηνία.

4.7. Βαθμολόγηση

Τα μέλη της επιτροπής εξέτασης της πτυχιακής εργασίας αποφασίζουν κατά πλειοψηφία, ύστερα από πρόταση του επιβλέποντα εκπαιδευτικού, για το βαθμό που θα δοθεί στην πτυχιακή εργασία ή σε καθένα από τους συμμετέχοντες στην ομάδα επεξεργασίας χωριστά (§7, άρθρο 6, προαναφερόμενου Κανονισμού Σπουδών). Σε περίπτωση διαφωνίας κάθε μέλος της επιτροπής βαθμολογεί ανεξάρτητα την πτυχιακή εργασία και ο Μ.Ο. της βαθμολογίας των τριών αξιολογητών, αποτελεί τη βαθμολογία της πτυχιακής εργασίας. Συμπληρώνεται το

έντυπο βαθμολόγησης **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6**. Σε περίπτωση που μια πτυχιακή εργασία κριθεί ελλιπής, αναπέμπεται για συμπληρωματική επεξεργασία, οπότε επαναλαμβάνεται η διαδικασία υποβολής και παρουσίασης (§8, άρθρο 6, προαναφερόμενου Κανονισμού Σπουδών). Αν και η δεύτερη παρουσίαση κριθεί ελλιπής, τότε ο σπουδαστής αναλαμβάνει νέο θέμα πτυχιακής.

Η παρουσίαση της πτυχιακής εργασίας αποτελεί τμήμα της τελικής εξέτασης. Η επιτυχία του/της σπουδαστή/στριας κρίνεται τόσο από το περιεχόμενο της πτυχιακής εργασίας, όσο και από την παρουσίαση και υποστήριξη της ΠΕ κατά τη διάρκεια της δημόσιας παρουσίασης. Η βαθμολόγηση της πτυχιακής λαμβάνει υπόψη την ικανότητα διαχείρισης και εκπόνησης του θέματος, το βαθμό πρωτοτυπίας στη χρήση ερευνητικών εργαλείων, την έκταση χρήσης και τυχόν βελτίωσης λογισμικών, την έκταση βιβλιογραφικής επισκόπησης, την εξαγωγή συμπερασμάτων και αποτελεσμάτων τα οποία δίνουν λύσεις σε προβλήματα παραγωγής και υπηρεσιών, την ποιότητα της παρουσίασης και την ικανότητα απάντησης στις ερωτήσεις της επιτροπής. Ειδικότερα, στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10** «Οδηγίες για τη δομή και συγγραφή της πτυχιακής εργασίας» του παρόντος κανονισμού, αναλύονται τα κριτήρια βαθμολόγησης.

Η Πτυχιακή Εργασία συμμετέχει στο βαθμό του Πτυχίου με **20 διδακτικές μονάδες** (Δ.Μ.).

4.8. Πνευματικά δικαιώματα

Τα πνευματικά δικαιώματα που προκύπτουν από την ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας ανήκουν σε αυτούς που συνέβαλαν στην εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας. Όλο το υλικό που έχει παραχθεί στα πλαίσια της πτυχιακής εργασίας, αποτελεί πνευματική περιουσία του Τμήματος και δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί (ολόκληρη ή μέρος της), χωρίς την έγγραφη άδεια του/των συγγραφέα/ων, του/της επιβλέποντα/ουσας και του/ης Προϊσταμένου/ης του Τμήματος. Η απόρριψη ή αποδοχή της χορήγησης στοιχείων προς τρίτους εκ μέρους των συγγραφέων και του επιβλέποντα εκφράζεται μέσω της υπεύθυνης δήλωσης, που πρέπει να υπάρχει στο εσώφυλλο των τριών (3) έντυπων αντιτύπων που κατατίθενται στη Γραμματεία. Η ύπαρξη και υπογραφή της υπεύθυνης δήλωσης, όπως φαίνεται στο **παράρτημα 12**, θεωρείται απαιτητό στοιχείο και πρέπει να ελέγχεται από τη Γραμματεία μόλις κατατίθεται η πτυχιακή εργασία. Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ συγγραφέων και επιβλέποντα απαιτείται

έγγραφο άδεια του/ης Προϊσταμένου/ης του Τμήματος, στην οποία θα αναγράφεται η τυχούσα διαφωνία.

Σε κάθε περίπτωση, ο χρήσης θα πρέπει να κάνει αναφορά στους συγγραφείς της εργασίας, στον τίτλο της εργασίας και στο Τμήμα Γεωπληροφορικής & Τοπογραφίας.

Τα αναγραφόμενα στην πτυχιακή εργασία δεν αποτελούν απαραίτητα και απόψεις του τμήματος ή της επιτροπής που την ενέκρινε.

4.9. Ειδική Επιτροπή Πτυχιακών Εργασιών

Κάθε ακαδημαϊκό έτος, με απόφαση του Δ.Σ., αποφασίζεται η συγκρότηση 3μελούς Επιτροπής Πτυχιακών Εργασιών. Αντικείμενο της Επιτροπής είναι η επιλογή πέντε (5) πτυχιακών εργασιών, μετά από συγκριτική αξιολόγηση, μεταξύ όσων κρίθηκαν άξιες βαθμολόγησης με άριστα. Τα **ηλεκτρονικά αρχεία** των πέντε (5) καλλίτερων ΠΕ, που επιλέγονται, διαβιβάζονται στη Βιβλιοθήκη του ιδρύματος του ΤΕΙ, μέσω της Γραμματείας του τμήματος (αρ. πρωτ. 192/16-5-2006 «Αναβάθμιση Βιβλιοθήκης ΤΕΙ Σερρών, Γ' ΚΠΣ- «Ενίσχυση & εμπλουτισμός ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών»).

Η διαδικασία αυτή διεξάγεται κάθε ακαδημαϊκό έτος και περιλαμβάνει όλες τις πτυχιακές εργασίες που έχουν παρουσιαστεί στο έτος. Η Επιτροπή συντάσσει πρακτικό στο οποίο καταγράφονται : τα μέλη της επιτροπής, ποιες πτυχιακές εργασίες περιελήφθησαν στη διαδικασία αξιολόγησης με τα ονόματα των σπουδαστών/τριών και επιβλεπόντων και ποιες πέντε (5) επιλέχθηκαν. Συντάσσεται έγγραφο παράδοσης προς τη βιβλιοθήκη για κάθε πτυχιακή εργασία, όπως φαίνεται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 14**. Παράλληλα, ενημερώνεται ο υπεύθυνος πτυχιακών εργασιών, ώστε να ενημερώνει τον πίνακα των καλλίτερων πτυχιακών (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8**).

5. ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

5.1. Πρόσβαση στις πτυχιακές εργασίες

Τα δύο (2) αντίγραφα της πτυχιακής εργασίας σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, που έχουν μείνει στη Γραμματεία του Τμήματος, αποστέλλεται στην νησίδα Η/Υ (αίθουσα 210). Κάθε πτυχιακή εργασία αριθμείται και καταχωρείται σε σχετικό ενιαίο ηλεκτρονικό αρχείο ολοκληρωμένων πτυχιακών

εργασιών **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7**. Η ενημέρωση του πίνακα ανήκει στην αρμοδιότητα του υπεύθυνου πτυχιακών εργασιών. Κάθε πτυχιακή εργασία αριθμείται με τον αντίστοιχο αριθμό, που έχει καταχωρηθεί στο ηλεκτρονικό αρχείο, ώστε να είναι εύκολη η αναζήτηση και η διαχείρισή της. Μετά την αρίθμηση το ένα (1) έντυπο αντίγραφο επιστρέφεται στη Γραμματεία του Τμήματος. Η Γραμματεία του Τμήματος τηρεί στο αρχείο της Γραμματείας και φυλάσσει σε συγκεκριμένο χώρο, όπου διατηρούνται όλα τα εκτυπωμένα αντίτυπα των πτυχιακών εργασιών του Τμήματος. Κάθε διαβίβαση μεταξύ Γραμματείας και νησίδας Η/Υ (αίθουσα 210) πραγματοποιείται με πρωτόκολλο παράδοσης - παραλαβής **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 15**.

Οι πτυχιακές εργασίες που τηρούνται στη νησίδα Η/Υ (αίθουσα 210), δεν θα δανείζονται παρά μόνο θα επιτρέπεται η πρόσβαση και η αναπαραγωγή τους στο ίδιο χώρο.

5.2. Διανομή του κανονισμού πτυχιακής εργασίας

Ο παρών κανονισμός με τα παραρτήματα είναι ανηρτημένος στον ιστότοπο του τμήματος, ώστε κάθε μέλος Ε.Π. και ενδιαφερόμενος/η σπουδαστής/στρια να έχει άμεση πρόσβαση - ενημέρωση.

Ο παρών κανονισμός θα διανέμεται σε έντυπη μορφή από τη Γραμματεία του Τμήματος Γεωπληροφορικής & Τοπογραφίας, στα μέλη του μόνιμου Ε.Π., στους Εργαστηριακούς και Επιστημονικούς Συνεργάτες και στους/στις σπουδαστές/τριες του Τμήματος Γεωπληροφορικής & Τοπογραφίας, όποτε και όταν ζητηθούν.

5.3. Βελτιώσεις κανονισμού

Ο παρών κανονισμός μπορεί να βελτιώνεται συνεχώς, μετά από τεκμηριωμένες προτάσεις, που θα καταθέτουν τακτικά ή/και έκτακτα μέλη του Ε. Π. του Τμήματος και σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος.

5.4. Ισχύς του κανονισμού

Η ισχύς του παρόντος κανονισμού με τα Παραρτήματά του, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του, αρχίζει από την έγκρισή του από τη Γενική Συνέλευση του τμήματος, δηλαδή από τον Φεβρουάριο του 2009. Πρέπει να έχει ολοκληρωθεί ο πίνακας διαθέσιμων και σε εξέλιξη πτυχιακών εργασιών **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3**, μέχρι τη τελευταία εβδομάδα των εξετάσεων, έτσι ώστε έγκαιρα να ενημερωθούν οι ενδιαφερόμενοι/ες σπουδαστές/στριες. Για πτυχιακές εργασίες

που ήδη έχουν ανατεθεί ισχύει το πρότερο καθεστώς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

α/α	ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ
1	Πίνακας θεμάτων πτυχιακών εργασιών
2	Αίτηση ανάληψης πτυχιακής εργασίας
3	Πίνακας διαθέσιμων και σε εξέλιξη πτυχιακών εργασιών
4	Αίτηση παράδοσης - παρουσίασης πτυχιακής εργασίας
5	Πρόγραμμα παρουσίασης πτυχιακών εργασιών
6	Έντυπο βαθμολόγησης πτυχιακής εργασίας
7	Πίνακας ολοκληρωμένων επιτυχώς πτυχιακών εργασιών
8	Πίνακας καλλίτερων εργασιών για τη Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος
9	Πίνακας πτυχιακών εργασιών σε εξέλιξη
10	Οδηγίες για τη δομή συγγραφή και συνολική άρθρωση της πτυχιακής εργασίας
11	Εξώφυλλο πτυχιακής εργασίας
12	Εσώφυλλο - Υπεύθυνη δήλωση
13	Βεβαίωση παρουσίασης πτυχιακής εργασίας
14	Έντυπο παράδοσης προς βιβλιοθήκη Ιδρύματος για τις καλλίτερες πτυχιακές εργασίες
15	Έντυπο παράδοσης-παραλαβής πτυχιακών εργασιών μεταξύ Γραμματείας και νησίδας Η/Υ (αίθουσα 210)